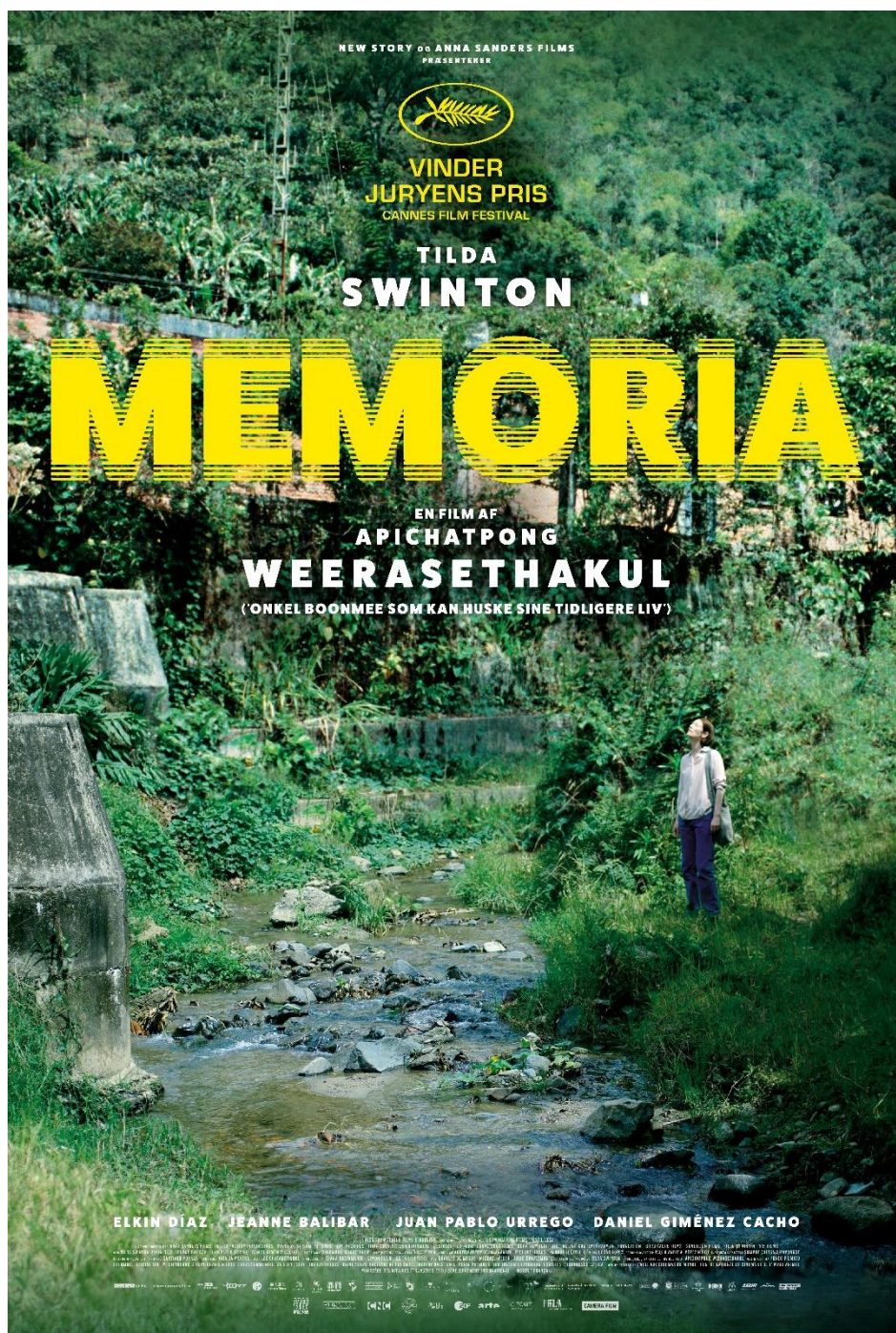

CAMERA FILM præsenterer

MEMORIA

af Apichatpong Weerasethakul

Premiere den 30. juni 2022

Synopsis

I sin Cannes-belønnede første film uden for hjemlandet, udforsker thailandske Apichatpong Weerasethakul Colombias landskaber og historie gennem et unikt øje og – ikke mindst – øre.

Den britiske botaniker Jessica (Tilda Swinton) er i Colombia og er taget til Bogotá for at besøge sin søster. En nat på sit værelse vækkes hun af et højt brag. Hvor lyden kom fra, er et mysterium for hende, men som dagene går, dukker samme brag op igen og igen. Kun Jessica kan høre lyden, og i forsøget på at finde en forklaring mødes hun blandt andre med en lydtekniker, en arkæolog og en mystisk enspænder i den colombianske jungle. Der, i den tætbevoksede natur, nærmer Jessica sig langsomt en form for svar, der trækker tråde til en brutal fortid og samtidig stiller nye spørgsmål.

‘Memoria’ vandt Juryens Pris ved sidste års Cannes-festival og er instrueret af Apichatpong Weerasethakul, der også står bag film som Guldpalme-vinderen ‘Onkel Boonmee som kan huske sine tidligere liv’, ‘Cemetery of Splendour’ og ‘Tropical Malady’.

Erindringens logik

Da ‘Onkel Boonmee...’ vandt i Cannes, blev den beskrevet som en smuk drøm, og det er heller ikke helt ved siden af i ‘Memoria’, om end skønheden i begge film bygger på noget grumt lige under overfladen.

Jessicas flakken omkring i Colombias natur- og byområder er, som i mange af Weerasethakuls andre film, bygget op efter en anden logik, end vi er vant til. De præcise og smukt komponerede billeder af pladser, parker, urbanitet og jungleområder forbindes alle af Jessicas lyttende tilstedeværelse, men udover det, er man som tilskuer ofte i tvivl om, hvor og hvornår begivenhederne udspiller sig, og om de præsenteres kronologisk.

Filmens på én gang lavmælte og intense lydside, der består af over 700 individuelle lydspor, tilføjer endnu et lag til oplevelsen. Alle de små lyde, vi normalt overhører, kommer i ‘Memoria’ helt tæt på: silende regn, en stol der knirker, motorstøj, vinden, insekter, mere silende regn. Lydene bidrager til filmens fortælle-mæssige erindringslogik, hvor årsager er uklare, og hændelser, der lagres gennem sanseindtryk, med tiden roder sig sammen, glemmes og huskes igen i en lidt forandret version.

Jessicas møde med lydteknikeren Hernán giver hende mulighed for at genopleve det mystiske brag, hun hører. De to knytter et bånd, og han tager med hende ud for at kigge på køleskabe til præservering af orkidéer. “Herinde ophører tiden”, siger sælgeren om et af køleskabene. Da Jessica på et senere tidspunkt opsøger Hernán i lydstudiet, er der ingen, der har hørt om ham. Senere møder hun en ældre mand i junglen, der også han hedder Hernán, og også her formes et særligt bånd.

Handlingen er således ikke helt nem at forklare, og ‘Memoria’ forsøger heller ikke på at udrede sin hovedperson eller komme med svar. I stedet kredser den hele tiden om undersøgelsen af en slags kollektiv hukommelse, som den udefrakommende Jessica i mødet med lokalbefolkningen måske kan skabe adgang til.

Udgravning af fortidens traumer

Hvad er det så, hukommelsen gemmer på? Hverken vold eller død er sjældent langt væk i Weerasethakuls film, og i 'Memoria' kryber den stille, men sikkert ind gennem filmens sprækker. Jessica mødes med en kvindelig arkæolog, der undersøger et skelet fra en pige med et hul boret i kraniet. Jessicas søster har en lidelse, vi aldrig lærer at kende, og i junglen taler den ældre Hernán om nødvendigheden af at begrænse sin erfaringsverden, fordi "oplevelser er farlige". Hernán hævder at kunne huske alt, der er sket omkring ham og med tanke på Colombias brutale historie, kan man næppe fortænke ham i at ville begrænse sin horisont.

Colombia har siden slutningen af 1940'erne næsten uden ophør været plaget af borgerkrigs-lignende tilstande, hvor regeringshære og flere forskellige guerillagrupper og paramilitære enheder har bekriget hinanden. Som en af de sorteste kapitler står perioden 1948-58, også kaldet *La Violencia*, 'Volden', hvor i omegnen af 300.000 colombianere mistede livet. Intet af dette refereres der direkte til i 'Memoria', der fra inderst til yderst modsætter sig enhver form for fast fortolkning. Men Weerasethakul har selv udtalt, at han, fra samtaler med colombianere, har fået indtrykket, at erindring for dem "altid er forbundet med vold". I 'Memoria' mærkes udgravningen af fortidens traumer, vold og fortrængninger, som en fysisk, sanselig oplevelse, der mod filmens afslutning kulminerer i en sekvens, hvor Weerasethakuls interesse for lydens grænsesprængende potentialer når et hidtidigt klimaks.

Det magiske og hverdagen

Det med at afsøge grænser er ikke uvant for Weerasethakul, hvis film ofte befinder sig i spændingsfeltet mellem film og billedkunst. Han går også under kaldenavnet 'Joe', og kan velsagtens siges at være Thailands mest berømte nulevende filmskaber.

Som i 'Memoria' akkompagneres hverdagsrealismen i hans film ofte af det magiske eller spirituelle, præsenteret side om side med største selvfølgelighed og aldrig som hinandens modsætninger. Når den døende hovedperson i 'Onkel Boonmee...' besøges ved middagsbordet, først af sin afdøde kones spøgelse og dernæst af sin forsvundne søn i skikkelse af et abelignende væsen, bliver det hverken mødt med bestyrtelse eller vantro. Det samme kan siges om 'Cemetery of Splendour', der ubesværet introducerer flere hundrede år gamle ånder.

Verdener, spirituelle som fysiske, landlige som urbane, menneskelige som dyriske, sameksisterer alle frit i filmene. Også i 'Memoria', hvor ikke blot personerne er gådefulde, men også objekter som bilalarmer og loftsllys opfører sig besynderligt. Kun naturen, der altid indtager en særlig plads som kulturelt og historisk knudepunkt, kan måske siges at nyde forrang. Det er gennem dette unikke blik, at Weerasethakul med 'Memoria' inviterer tilskueren til at genopleve og -overveje en virkelighed med nye øjne og ører.

Instruktørfilmografi

- Memoria (2022)
- Cemetery of Splendour (2015)
- Mekong Hotel (2012)
- Onkel Boonmee som kan huske sine tidligere liv (2010)
- Syndromes and a Century (2006)
- Tropical Malady (2004)
- Blissfully Yours (2002)
- Mysterious Object at Noon (2000)

Credits

Jessica Holland
Karen Holland
Juan Ospina
Mateo Ospina
Yngre Hernán Bedoya
Agnes Cerkinsky
Sælger
Doktor Constanza
Ældre Hernán Bedoya

Tilda Swinton
Agnes Brekke
Daniel Giménez Cacho
Jerónimo Barón
Juan Pablo Urrego
Jeanne Balibar
Aída Morales
Constanza Gutierrez
Elkin Díaz

Klip
Kamera
Originalmusik
Producere

Lee Chatametikool
Sayombhu Mukdeeprom
César López
Apichatpong Weerasethakul, Diana Bustamante,
Simon Field, Keith Griffiths, Charles de Meaux,
Michael Weber, Julio Chavezmontes

Manuskript
Instruktion

Apichatpong Weerasethakul
Apichatpong Weerasethakul

Originaltitel
Længde
Land/år

Memoria
136 minutter
Colombia/2022